

Effect of Calcium and Silver Nanoparticles on Morphophysiological Characteristics of Cut Rose Flower

H. Soleymani¹, M. Aelaei^{2*}, M. Arghavani³

Received: 20-12-2022
Revised: 23-02-2023
Accepted: 25-02-2023
Available Online: 2023

How to cite this article:

Soleymani, H., Aelaei, M., & Arghavani, M. (2023). Effect of calcium and silver nanoparticles on morphophysiological characteristics of cut rose flower. *Journal of Horticultural Science*, 37(3), 857-871. (In Persian with English abstract).
<https://doi.org/10.22067/jhs.2023.80161.1220>

Introduction

Rose is one of the important cut flowers, which has different types. Extending the vase life of rose-cut flowers is very important in the floriculture industry. Every year, due to the lack of proper storage conditions after harvesting, the efficiency of rose production decreases. Therefore, always using materials that help increase the shelf life of cut flowers is valuable. Today, substances that improve the quality of cut flowers are very important. They include materials such as calcium and silver. Nanoparticles are materials with sizes smaller than 100 nanometers. On the other hand, the important role of calcium and silver in improving quality of the cut flowers is interesting for scientists. In this research, the effect of pre-harvest application of calcium nanoparticles along with the post-harvest application of silver nanoparticles on the morpho-physiological characteristics of rose cut flowers (CV: Classic Cezanne) was investigated.

Material and Methods

The current research was carried out during the year 2021 in a commercial rose production greenhouse in Nazarabad city. calcium nanoparticles with different concentrations (0, 5 and 10 mg.L⁻¹) were sprayed on rose bushes every ten days (two months before harvest). After harvesting the flowers and transferring them to the laboratory, silver nanoparticles were added to the flower preservation solution at different concentrations (0, 5 and 10 mg.L⁻¹). After harvesting, the traits (vase life, flower diameter, fresh weight, vase solution uptake, total protein, malondialdehyde and superoxide dismutase) were evaluated on the treated flowers (on days 0, 4, 8 and 12). Experiment was performed as factorial based on completely randomized design, included 9 treatments with 3 replications.

Results and Discussion

Based on the results of analysis of variance of treatment with calcium nanoparticles and silver nanoparticles for the quality of shelf life at the 1% level of Duncan's test, it showed a significant difference. Also, based on the results, the highest amount of vase life is related to the treatment of calcium nanoparticles with a concentration of 10 mg.L⁻¹ with the silver nanoparticle treatment in the time after harvesting was at concentrations of 5 and 10 mg (11 days) and the lowest amount was related to the control treatment (7 days). Vase life increased under the effect of treatment with calcium nanoparticles and silver nanoparticles (10 mg.L⁻¹) and caused an increase of 4 days compared to the control (0 mg.L⁻¹) The treatments decreased the amount of malondialdehyde and also increased the relative amount of absorbed solution, total protein and superoxide dismutase enzyme. Based on the results of this study, calcium and silver nanoparticles improved qualitative traits. The simultaneous treatment of calcium and silver nanoparticles (concentration 10 mg.L⁻¹) compared to the control (0 mg.L⁻¹) caused an increase

1, 2 and 3- Ph.D. and Associate Professors, Department of Horticultural Sciences, Faculty of Agriculture, University of Zanjan, Zanjan, Iran, respectively.

(*- Corresponding Author Email: maelaei@znu.ac.ir)

<https://doi.org/10.22067/jhs.2023.80161.1220>

(14%) in flower diameter, fresh weight (12%), vase solution uptake (46%), superoxide dismutase (21%) and malondialdehyde reduction (37%). Two other important findings emerged from this work: (1) The nanoparticles used in this experiment caused the activation of the enzyme antioxidant system in the treatments (2) The simultaneous treatment of nanoparticles calcium before harvesting and silver nanoparticles treatment after harvesting by activating the antioxidant enzyme system and maintaining the ability to absorb the solution increased the vase life of rose cut flowers. In general, the treatment with calcium nanoparticles at a concentration of 10 mg. L⁻¹ before harvesting and the treatment with silver nanoparticles at a concentration of 10 mg.L⁻¹ after harvesting were the most effective treatments in most traits.

Conclusion

Calcium is one of the most effective factors in increasing the vase life of rose cut flowers. Treatments containing calcium increase absorption of vase solution uptake. The treatment of calcium nanoparticles increases the total protein and superoxide enzyme compared to the control, so that the simultaneous use of silver and calcium nanoparticles increases the vase life of rose-cut flowers compared to the control. Calcium probably activated a chain of reactions by activating the message transmission system and caused the expression of genes involved in the antioxidant system of the samples. silver nanoparticles by affecting the absorption of vase solution uptake and reducing the amount of malondialdehyde and increasing the total protein and superoxide dismutase enzyme compared to the control, increase the vase life of cut flowers. According to the results obtained from the present research, it can be concluded that use of calcium nanoparticles with silver nanoparticles had great effects on most of traits in compared to control treatment. The use of calcium nanoparticles with silver nanoparticles improves the vase life conditions by increasing water uptake and consequently increasing the relative fresh weight.

Keywords: Antioxidant enzymes, Postharvest, Vase life

مقاله پژوهشی

جلد ۳۷، شماره ۳، پاییز ۱۴۰۲، ص. ۸۵۷-۸۷۱

تأثیر نانو ذرات کلسیم و نقره بر ویژگی های مورفوفیزیولوژیکی گل شاخه بریده رز

حمید سلیمانی^۱ - میترا اعلانی^{۲*} - مسعود ارغوانی^۳

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۹/۲۹

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۱/۱۲/۰۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۲/۰۶

چکیده

گل رز از جمله گل های مهم شاخه بریده می باشد که به دلیل عدم شرایط مناسب نگهداری در زمان پس از برداشت راندمان تولید این گل به شدت کاهش می یابد. در این تحقیق، اثر کاربرد نانو ذرات کلسیم قبل از برداشت همراه با کاربرد نانو ذرات نقره پس از برداشت بر ویژگی های مورفوفیزیولوژیکی گل های شاخه بریده رز رقم 'Classic Cezanne' مورد بررسی قرار گرفت. پژوهش حاضر در سال ۱۴۰۰ در گلخانه تجاری تولید گل رز در شهرستان نظرآباد استان البرز و موسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی انجام شد. نانو ذرات کلسیم با غلظت های (صفر، ۵ و ۱۰ میلی گرم در لیتر) هر ده روز (از دو ماه قبل از برداشت) روی بوته های گل رز اسپری شدند. پس از برداشت گل ها و انتقال آنها به آزمایشگاه، نانو ذرات نقره در غلظت های صفر، ۵ و ۱۰ میلی گرم در لیتر به آب مقطر حاوی ساکارز سه درصد کل اضافه شد. پس از برداشت گل ها در بازه زمانی صفر، ۴، ۸ و ۱۲ روز صفت عمر گلجای، قطر گل، وزن تر نسبی شاخه گل ها، میزان نسبی محلول جذب شده، پروتئین کل، مالون دی آلدئید و آنزیم سوپراکسید دیسموتاز مورد ارزیابی قرار گرفتند. عمر گلجایی تحت تاثیر تیمار با نانو ذرات کلسیم و نانو ذرات نقره (۱۰ میلی گرم بر لیتر) نسبت به شاهد ۴ روز افزایش یافت. براساس نتایج، در روز دوازدهم اندازه گیری تیمار نانو ذرات کلسیم و نقره (غلظت ۱۰ میلی گرم در لیتر) در مقایسه با شاهد (صفر میلی گرم در لیتر) باعث افزایش (۱۴ درصد) قطر گل، وزن تر (۱۲ درصد)، مقدار نسبی محلول جذب شده (۴۶ درصد)، سوپراکسید دیسموتاز (۲۱ درصد) و همچنین کاهش مالون دی آلدئید (۳۷ درصد) گردید. تیمارها باعث کاهش مقدار مالون دی آلدئید و همچنین افزایش میزان نسبی محلول جذب شده، پروتئین کل و آنزیم سوپراکسید دیسموتاز شدند. از طرفی نانو ذرات مورد استفاده در این آزمایش باعث فعال شدن سیستم آنتی اکسیدانی آنزیمی در تیمارها شد. تیمار نانو ذرات کلسیم قبل از برداشت و نانو ذرات نقره پس از برداشت با فعال کردن سیستم آنزیم آنتی اکسیدانی و حفظ توانایی جذب محلول باعث افزایش عمر گل های شاخه بریده رز شد. به طور کلی تیمار با نانو ذرات کلسیم با غلظت ۱۰ میلی گرم در لیتر قبل از برداشت و تیمار با نانو ذرات نقره با غلظت ۱۰ میلی گرم در لیتر پس از برداشت، در روز دوازدهم موثرترین تیمار در اکثر صفات بودند. با توجه به نتایج به دست آمده از تحقیق حاضر، می توان نتیجه گرفت که استفاده از نانو ذرات کلسیم با نانو ذرات نقره در مقایسه با تیمار شاهد بر اکثر صفات تأثیر بسزایی داشته است. استفاده از نانو ذرات کلسیم با نانو ذرات نقره با افزایش جذب آب و در نتیجه افزایش وزن تازه نسبی، شرایط عمر گلجای را بهبود می بخشد.

واژه های کلیدی: آنزیم های آنتی اکسیدانی، پس از برداشت، عمر گلجایی

مقدمه

گل شاخه بریده، گیاه باغی و همچنین برای اهداف دارویی، صنعتی و عطری استفاده می شود و گسترده ترین استفاده از آن به صورت شاخه بریده است (Leus et al., 2018). عمر گلجایی گل های شاخه بریده مهم ترین عامل در تعیین ارزش اقتصادی آنها است. عمر گل های رز بریده شده به دلیل پژمردگی، تولید اتیلن و انسداد آوندها توسط هوا و میکروارگانسیم ها کوتاه است (Ghadimian and Danaei, 2020). میکروارگانسیم هایی که در محلول های نگهدارنده رشد می کنند، از

گل رز (*Rosa hybridia* L.)، از خانواده Rosaceae به عنوان

۱، ۲ و ۳- به ترتیب دکتری و دانشجویان باغبانی گروه علوم باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران

(Email: maelaei@znu.ac.ir)

*- نویسنده مسئول:

<https://doi.org/10.22067/jhs.2023.80161.1220>

برداشت گل‌های مختلف شاخه بریده مانند گل‌های ژربرا، گلایول و رز نشان داده‌اند (Li et al., 2017) که در آن نانو ذرات نقره می‌توانند نه تنها ژن‌های بیوسنتز اتیلن بلکه رشد باکتریایی در ساقه‌های بریده شده را که عمدتاً با طول عمر گل‌های شاخه بریده مرتبط هستند، سرکوب کنند. گزارش شده است محلول محافظ حاوی ۲ میلی‌گرم بر لیتر نانو ذرات نقره موجب افزایش طول عمر گل شاخه بریده، قطر گل و درصد شکوفایی در گل رز گردید (Mohammadi Ostad Kalayeh et al., 2011). کاربرد هم‌زمان نانو ذرات نقره و کلسیم روی گل آلسترومریا باعث افزایش عمر گلجای آن گردید (Samadzadeh and Kamiab, 2017).

گزارش‌های مختلف نشان می‌دهند که کاربرد تیمارهای قبل از برداشت در مراحل مختلف رشدی، تأثیر متفاوتی بر فیزیولوژی محصولات قبل و پس از برداشت می‌گذارد که عمر پس از برداشت را تحت تأثیر قرار می‌دهد. بنابراین در این پژوهش اثر کاربرد تیمارهای نانو ذرات کلسیم به صورت محلول‌پاشی قبل از برداشت و نانو ذرات نقره در محلول گلجای بر برخی خصوصیات کیفی و عمر گلجای گل‌های رز شاخه بریده رقم کلاسیک سزان (Rosa hybrida. CV: Classic Cezanne) مورد مطالعه قرار گرفت.

مواد و روش‌ها

پژوهش حاضر در یک گلخانه تجاری تولید گل رز در شهرستان نظرآباد، استان البرز با مختصات طول جغرافیایی ۵۰ درجه و ۶۴ دقیقه و با عرض جغرافیایی ۳۵ درجه و ۸۸ دقیقه و ارتفاع ۱۱۹۵ متر از سطح دریا با میانگین دمای روزانه ۲۲ و دمای شبانه ۱۷ درجه سانتی‌گراد با رطوبت ۶۰-۷۵ درصد و طول روز ۹ ساعت با بستر کشت ۶۰ درصد کوکوپیت و ۴۰ درصد پرلیت و تغذیه با محلول غذایی هوگلند انجام گرفت. نانو ذرات کلسیم از شرکت سپهر پارمیس با ذراتی به قطر ۱۵ نانومتر و نانو ذرات نقره از شرکت فاین نانو با ذراتی به قطر ۲۵ نانومتر خریداری شد. فاکتور اول شامل محلول‌پاشی قبل از برداشت با نانو ذرات کلسیم به غلظت صفر، ۵ و ۱۰ میلی‌گرم بر لیتر از دو ماه قبل از برداشت (هر ۱۰ روز یکبار و در مجموع شش بار در ماه‌های مهر و آبان سال ۱۴۰۰) و فاکتور دوم شامل اضافه کردن نانو ذرات نقره با غلظت صفر، ۵ و ۱۰ میلی‌گرم در لیتر به محلول گلجایی در گل‌های تیمار شده با نانو ذرات کلسیم بود.

نمونه‌های سالم و یکنواخت از بین گل‌های تیمار شده با نانو ذرات کلسیم انتخاب شد و بعد از انتقال به آزمایشگاه در زیر آب انتهایی آن‌ها بریده و هم ارتفاع (۵۰ سانتی‌متر) گردیدند و درون آب مقطر قرار داده شدند. سپس گلهای در تاریکی و دمای ۷ درجه به مدت سه ساعت قرار داده شد تا همگی در حالت محتوای آب نسبی مشابه قرار گیرند. شاخه‌ها پس از توزین توسط ترازوی دیجیتالی، به تعداد ۱۰ شاخه گل

جمله پارامترهای اصلی هستند که می‌توانند آوندهای چوبی را مسدود کنند و جذب آب و در نهایت عمر پس از برداشت گل‌های شاخه بریده را کاهش دهند (Kazaz et al., 2019). امروزه استفاده از محلول‌های مناسب به منظور افزایش طول عمر پس از برداشت بسیار افزایش یافته است (Langroudi et al., 2019).

اخیراً به صورت گسترده‌ای از نانو ذرات در کشاورزی (فرمولاسیون کودها و آفت‌کش‌ها) استفاده می‌گردد (Ghidan and Al Antary, 2019). نانو ذرات نه تنها جوانه‌زنی بذور و رشد گیاه را بهبود می‌بخشند، بلکه با خاصیت ضد میکروبی خود به افزایش کمیت و کیفیت گیاه کمک می‌نمایند (He et al., 2018). کلسیم یکی از موثرترین عوامل در افزایش عمر گلجایی گل‌های شاخه بریده می‌باشد. تجمع کلسیم در بافت‌های گیاهی باعث ایجاد اتصالات پلیمری بین لایه میانی غشای پکتوسولوزی می‌شود که این مهم به تثبیت شبکه دیواره سلولی و افزایش مقاومت مکانیکی بافت‌ها کمک می‌کند (Hepler, 2005). تامین میزان کافی کلسیم باعث افزایش عمر گلجای در گل‌های شاخه بریده می‌گردد (Halevy et al., 2001). همچنین، کلسیم در مقیاس نانومتری بر رفتار گیاهان در مراحل قبل و بعد از برداشت تأثیر می‌گذارد. محلول‌پاشی درختان سیب با نانو ذرات کلسیم باعث بهبود مشخصات کمی و کیفی آن‌ها گردیده است (Ranjbar et al., 2019). نتایج محلول‌پاشی درختان هلو با نانو ذرات کلسیم بیانگر بهبود کمیت و کیفیت میوه‌های هلو در زمان پس از برداشت بوده است (Kiafar et al., 2019).

تیمار گل شاخه بریده با غلظت‌های مختلف نمک کلرید کلسیم باعث تأخیر در انحنای گل می‌گردد که به تأخیر در پیری گل‌ها نسبت داده می‌شود. این نمک باعث کاهش تنفس و افزایش جذب در گیاه می‌گردد (Handa and Mattoo, 2010). تیمار هم‌زمان با اسید سالیسیلیک و کلرید کلسیم باعث افزایش رشد و جذب بیشتر عناصر N، P، K، Ca و Mg گردید (Abdolmaleki et al., 2015). کاربرد نانو کلات کلسیم باعث افزایش میزان کلروفیل و کلسیم بافت ساقه گل‌دهنده و همچنین باعث کاهش نشت یونی در گیاه ژربرا گردید (moallaye mazraei et al., 2020). تیمار نانو ذرات کلسیم، پتاسیم و آهن روی گیاه نعنای باعث بهبود صفات کمی و کیفی در آن گردیده است (Bagheri et al., 2021). تیمار نانو ذرات کلسیم روی گیاه *Lansium domesticum* باعث کاهش فعالیت آنزیم پلی‌فنول اکسیداز و تغییر رنگ بافت آن شد (Lichanporn et al., 2019).

نانو ذرات نقره به دلیل از دست دادن دو الکترون از سطح پوسته خود، ارگانسیم‌های بیماری‌زا را جذب و به آن‌ها آسیب می‌رسانند و در نهایت باعث نابودی آن‌ها می‌شوند (Naing and Kim, 2020). نانو ذرات نقره با برهم زدن ساختار غشای سلولی در قارچ‌ها به عنوان یک عامل ضد قارچی عمل می‌کنند (Tran and Le, 2013). اخیراً، بسیاری از محققان نقش نانو ذرات نقره را در افزایش عمر پس از

نسبی شاخه گل با استفاده از رابطه زیر برحسب درصد محاسبه گردید که در آن RFW وزن تر نسبی بر حسب درصد، Wt وزن شاخه گل بر حسب گرم در روزهای دیگر آزمایش، Wt=0 وزن همان شاخه گل در روز صفر می‌باشد.

$$RFW = (Wt/Wt=0) \times 100 \quad (\text{رابطه ۱})$$

میزان نسبی محلول جذب شده با روش (He et al., 2012) محاسبه گردید. استخراج پروتئین کل بر اساس روش (Bradford, 1976) صورت گرفت. جهت ارزیابی آسیب تنش اکسیداتیو به غشای سلولی، غلظت مالون دی آلدئید (MDA) به عنوان محصول واکنش پراکسیده شدن اسیدهای چرب اندازه‌گیری شد (Stewart et al., 1980). اساس اندازه‌گیری فعالیت آنزیم سوپراکسیددیسموتاز، اثر بازدارندگی این آنزیم با احیای نوری نیتروبلوتترازولیوم (NBT) است (Giannopolitis and Ries, 1977).

نتایج و بحث

بر اساس جدول ۱ تجزیه واریانس اثر متقابل تیمار نانو ذرات کلسیم و تیمار نانو ذرات نقره برای صفت عمر گلجای در سطح یک درصد آزمون دانکن اختلاف معنی‌دار نشان داد، همچنین براساس جدول ۲ تجزیه واریانس اثر متقابل تیمار نانو ذرات کلسیم و تیمار نانو ذرات نقره برای صفات وزن تر نسبی شاخه گل‌ها و میزان نسبی محلول جذب شده اختلاف معنی‌داری مشاهده نشد.

درون هر ظرف شیشه‌ای حاوی محلول تیمارهای مورد نظر قرار گرفتند. ساکارز ۳ درصد برای تمام گل‌ها به محلول گلجای اضافه شد. سپس تیمار نانو ذرات نقره در سه غلظت صفر، ۵ و ۱۰ میلی گرم در لیتر به محلول گلجای اضافه شد و بعد گل‌های تیمار شده در شرایط محیطی آزمایشگاه با دمای ۲۳ درجه سانتی‌گراد، رطوبت نسبی ۶۰ درصد و شدت نور ۱۲ میکرومول در متر مربع در ثانیه با استفاده از لامپ‌های مهتابی تحت طول روز ۱۲ ساعت نگهداری شدند و در بازه‌های زمانی صفر، ۴، ۸ و ۱۲ روز نمونه‌ها تحت ارزیابی قرار گرفتند. برای اجرای تحقیق از آزمایش فاکتوریل در قالب طرح کاملاً تصادفی در سه تکرار استفاده شد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SAS ۹.۳، آنالیز گردید و میانگین‌ها با استفاده از آزمون چند دامنه‌ای دانکن مقایسه شدند.

صفات مورد ارزیابی شامل: عمر گلجای، قطر گل، وزن تر نسبی شاخه گل‌ها، میزان نسبی محلول جذب شده، پروتئین کل، مالون دی آلدئید و آنزیم سوپراکسید دیسموتاز بود. عمر گلجای، از زمانی که گل‌ها در داخل محلول قرار داده شدند به عنوان روز صفر یادداشت گردید و تا زمان پژمردگی گلبرگ به میزان ۶۰ درصد و خمیدگی گردن بیشتر از ۹۰ درجه پایان عمر گلجای، گل تلقی شد (Chamani et al., 2005). قطر گل توسط کولیس اندازه‌گیری شد و بر حسب میلی‌متر محاسبه شد. وزن تر نسبی شاخه گل‌ها توسط ترازوی دیجیتالی با دقت ۰/۰۱ گرم در ابتدای آزمایش و پیش از قرارگیری در محلول‌ها و پس از آن در طی دوره آزمایش اندازه‌گیری شد. وزن تر

جدول ۱- تجزیه واریانس اثرات تیمارهای نانو ذرات کلسیم و نانو ذرات نقره روی صفات گل رز شاخه بریده (رقم 'Classic Cezanne')

Table 1- ANOVA for the effects of calcium nanoparticles (CNP) and silver nanoparticles (SNP) application on rose cut flower cv. Classic Cezanne characteristics

منابع تغییرات Sources of variance	درجه آزادی	میانگین مربعات Means of Square
	Df	عمر گلجای Vase life
تکرار Replication	2	0.2 ^{ns}
نانو ذرات کلسیم CNP	2	15.2 ^{**}
نانو ذرات نقره SNP	2	6.7 ^{**}
CNP × SNP	4	1.6 ^{**}
خطا Error	16	0.1
ضریب تغییرات C.V. (%)		4.1

^{ns}، ^{**} و ^{*} به ترتیب عدم معنی‌دار، و معنی‌دار در سطح احتمال ۱ و ۵ درصد.

^{ns}، ^{**} and ^{*}: non-significant, and significant at $p \leq 0.01$ and $p \leq 0.05$, respectively.

جدول ۲- تجزیه واریانس اثر تیمارهای نانوذرات کلسیم و نانوذرات نقره روی صفات گل رز شاخه بریده (رقم 'Classic Cezanne' در روزهای اول و چهارم
 Table 2- ANOVA for the effects of calcium nanoparticles (CNP) and silver nanoparticles (SNP) treatments on rose cv. Classic Cezanne cut flower characteristics at harvesting at 1st and 4th days

زمان نمونه‌برداری Sampling time	منابع تغییرات Sources of variance	درجه آزادی df	قطر گل Flower diameter	وزن تازه Fresh weight	میزان نسبی محلول جذب شده Vase solution uptake	میانگین مربعات Means of square		
						پروتئین کل Total protein	مالوندی آلدهید Malondialdehy de	سوپراکسید دیسموتاز Superoxide dismutase
روز اول پس از برداشت 1 st day after harvesting	تکرار Replication	2	0.14 ^{ns}	0 ^{ns}	0 ^{ns}	0.25 ^{ns}	0.001 ^{ns}	0.14 ^{ns}
	نانوذرات کلسیم CNP	2	0.25 [*]	0 ^{ns}	0 ^{ns}	19.37 ^{**}	0.02 ^{**}	6.7 ^{**}
	نانوذرات نقره SNP	2	0.48 [*]	0 ^{ns}	0 ^{ns}	10.48 ^{**}	0.02 ^{**}	8.03 ^{**}
	CNP × SNP	4	0.48 [*]	0 ^{ns}	0 ^{ns}	4.92 ^{***}	0.002 [*]	1.3 ^{**}
	خطا Error	16	0.14	0	0	0.13	0.001	0.14
روز چهارم پس از برداشت 4 th day after harvesting	تکرار Replication	2	0.25 ^{ns}	0.25 ^{ns}	0.00004 ^{ns}	0.59 ^{ns}	0.05 ^{ns}	0.1 ^{ns}
	نانوذرات کلسیم CNP	2	1.03 [*]	29.48 ^{**}	0.01 ^{**}	48.9 ^{**}	1.56 ^{**}	3.1 ^{**}
	نانوذرات نقره SNP	2	7.81 ^{***}	31.14 ^{**}	0.02 ^{**}	30.7 ^{**}	0.8 ^{**}	114.7 ^{**}
	CNP × SNP	4	0.81 [*]	2.37 ^{**}	0.002 ^{**}	2.2 ^{**}	0.01 [*]	1.22 [*]
	خطا Error	16	0.25	0.3	0.00003	0.21	0.03	0.19
	تکرار Replication	2	0.93	0.49	0.82	2.66	5.6	1.37
	خطا Error	16	0.93	0.49	0.82	2.66	5.6	1.37

^{ns}، ^{*} و ^{**} به ترتیب عدم معنی دار، و معنی دار در سطح احتمال ۱ و ۵ درصد.
^{ns}، ^{*} and ^{**} : non-significant, and significant at $p \leq 0.01$ and $p \leq 0.05$, respectively.

جدول ۳- تجزیه واریانس اثر تیمارهای نانو ذرات کلسیم و نانو ذرات نقره روی صفات گل رز شاخه بریده (رقم 'Classic Cezanne' در روزهای برداشت هشتم و دوازدهم
 Table 2- ANOVA for the effects of calcium nanoparticles (CNP) and silver nanoparticles (SNP) treatments on rose cv. Classic Cezanne cut flower characteristics at harvesting in 8th and 12th days

زمان نمونه برداری Sampling time	منابع تغییرات Sources of variance	درجه آزادی df	قطر گل Flower diameter	وزن تازه Fresh weight	میزان نمسی محلول جذب شده Vase solution uptake	میزان کل پروتئین Total protein	مالوندی آلدهید Malondialdehyde	سوپراکسید دیسمیوتاز Superoxide dismutase	میانگین مربعات Means of Square	
روز هشتم پس از برداشت 8 th day after harvesting	تکرار Replication	2	0.03 ^{ns}	0.03 ^{ns}	0.000003 ^{ns}	0.03 ^{ns}	0.01 ^{ns}	0.03 ^{ns}		
	نانو ذرات کلسیم CNP	2	22.92 ^{**}	24.10 ^{**}	0.06 ^{**}	44.59 ^{**}	2.11 ^{**}	22.37 ^{**}		
	نانو ذرات نقره SNP	2	29.14 ^{**}	105.80 ^{**}	0.04 ^{**}	79.59 ^{**}	2.76 ^{**}	38.37 ^{**}		
	CNP × SNP	4	3.75 ^{**}	1.81 ^{**}	0.002 ^{**}	4.09 [*]	0.16 ^{**}	2.42 [*]		
	خطا Error	16	0.20	0.24	0.00001	0.12	0.004	0.32		
	ضریب تغییرات C.V. (%)		0.87	0.49	0.50	3.64	1.4	2.15		
روز دوازدهم پس از برداشت 12 th day after harvesting	تکرار Replication	2	0.14 ^{ns}	0.14 ^{ns}	0.00005 ^{ns}	0.11 ^{ns}	0.002 ^{ns}	0.14 ^{ns}		
	نانو ذرات کلسیم CNP	2	23.14 ^{**}	8.48 ^{**}	0.04 ^{**}	30.77 ^{**}	1.40 ^{**}	9.14 ^{**}		
	نانو ذرات نقره SNP	2	49.37 ^{**}	190.7 ^{**}	0.04 ^{**}	45.77 ^{**}	3.60 ^{**}	42.25 ^{**}		
	CNP × SNP	4	6.14 ^{**}	4.14 ^{**}	0.003 ^{**}	0.22 [*]	0.60 ^{**}	2.31 ^{**}		
	خطا Error	16	0.18	0.39	0.00002	0.02	0.001	0.14		
	ضریب تغییرات C.V. (%)		0.87	0.68	0.7	5.6	0.7	1.51		

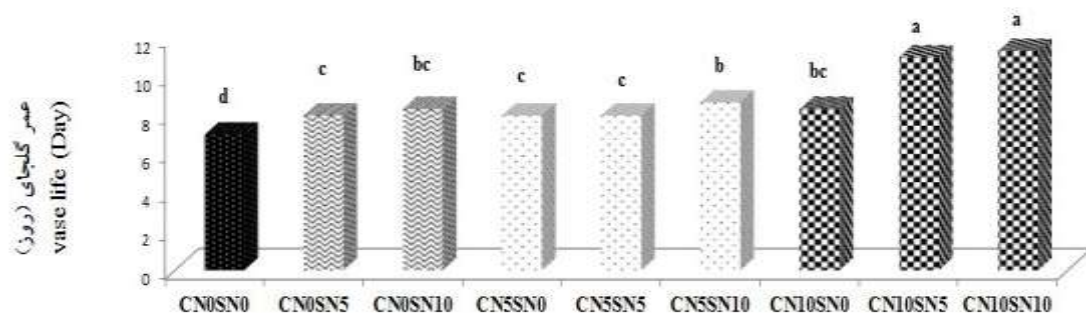
^{ns}، ^{**} و ^{***} به ترتیب عدم معنی داری، معنی داری در سطح احتمال ۱ و ۵ درصد.
^{ns}، ^{**} and ^{***}: non-significant, significant at $p \leq 0.01$ and $p \leq 0.05$, respectively

را به یک محلول نگهدارنده موثر برای افزایش عمر گل‌های شاخه بریده تبدیل می‌کند. افزودن کلسیم به محلول گلجای باعث افزایش ماندگاری گل‌های شاخه بریده می‌گردد (Perik et al., 2014). کلسیم معمولاً از طریق محلول‌هایی به‌عنوان کلرید کلسیم یا لاکتات استفاده می‌شود و این تیمارها باعث افزایش عمر گلجای در گیاه ژربرا گردیده است (Combrink, 2017). تیمارهای حاوی کلسیم در گل‌های ژربرا مانع خم شدن ساقه و افزایش عمر ماندگاری گل ژربرا گردید (Nikbakht et al., 2008). همچنین کاربرد هم‌زمان نانو ذرات نقره و کلسیم روی گل آلسترومریا باعث افزایش عمر گلجای آن شد (Samadzadeh and Kamiab, 2017). سنتز اتیلن و انسداد عروق توسط میکروپها یا هوا را می‌توان به یکی از عمده‌ترین عوامل در کاهش عمر گلجای در گل‌ها دانست (Sudaria et al., 2017). استفاده از نانو ذرات نقره به دلیل بلوکه کردن مسیر سنتز اتیلن باعث افزایش عمر گلجای در گیاه شاه اشرفی شد (Skutnik et al., 2020). همچنین استفاده از نانو ذرات نقره روی گیاه میخک به دلیل متوقف کردن تولید اتیلن باعث افزایش عمر گلجای شده است (Liu et al., 2018). همچنین استفاده از نانو ذرات نقره در محلول نگه داری به غلظت ۱۰ میلی‌گرم در لیتر باعث کاهش خمش گل و پراکسیداسیون لیپیدی گردید (Hajizadeh et al., 2016). اضافه کردن نانو ذرات نقره به محلول گلدانی میخک (*Dianthus caryophyllus* L. باعث حفظ تعادل آب، وزن تازه و تاخیر در پژمردگی گردید (Lin et al., 2019). با توجه به نتایج سایر تحقیقات و تحقیق اخیر نانو ذرات توانایی افزایش عمر گلجای را در رزهای شاخه بریده دارند.

اثر متقابل تیمار نانو ذرات کلسیم و نانو ذرات نقره برای صفات پروتئین کل و سوپراکسید دیسموتاز در سطح یک درصد آزمون دانکن اختلاف معنی‌دار نشان داد، اما صفات قطر گل و مالون‌دی‌آلدئید در سطح پنج درصد اختلاف مشاهده شد. در روز چهارم نمونه‌برداری پس از برداشت اثر متقابل تیمار نانو ذرات کلسیم و نانو ذرات نقره برای صفات وزن تازه، میزان نسبی محلول جذب شده و پروتئین کل در سطح یک درصد و برای صفات قطر گل، مالون‌دی‌آلدئید و سوپراکسید دیسموتاز در سطح پنج درصد آزمون دانکن اختلاف معنی‌داری به ثبت رسید. در روز هشتم نمونه‌برداری، اثر متقابل تیمار نانو ذرات کلسیم و نانو ذرات نقره برای صفات وزن تازه، میزان نسبی محلول جذب شده و مالون‌دی‌آلدئید در سطح یک درصد و برای صفات پروتئین کل و سوپراکسید دیسموتاز در سطح پنج درصد آزمون دانکن اختلاف معنی‌دار داشت. در روز دوازدهم نمونه‌برداری پس از برداشت اثر متقابل تیمار نانو ذرات کلسیم و نانو ذرات نقره برای همه صفات در سطح یک درصد و برای صفت پروتئین کل در سطح پنج درصد آزمون دانکن اختلاف معنی‌داری مشاهده شد (جدول ۳).

عمر گلجای

براساس شکل ۱ در صفت عمر گلجای تیمار ۱۰ میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات کلسیم همراه با ۱۰ میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات نقره با میانگین ۱۱/۳۳ روز اثربخش‌ترین تیمار بود و پس از آن تیمار ۱۰ میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات کلسیم همراه با ۵ میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات نقره با میانگین ۱۱ روز قرار داشت که نسبت به تیمار شاهد (غلظت صفر میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات کلسیم همراه با غلظت صفر میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات نقره) عمر گل‌ها را چهار روز افزایش داد. یکی از عملکردهای اصلی نانو ذرات، اثر ضد میکروبی است که آن‌ها

شکل ۱- اثر تیمارهای آزمایش بر عمر گلجای گل شاخه بریده رز رقم 'Classic Cezanne'

Figure 1- The effect of experimental treatments on the vase life of rose cv. Classic Cezanne cut flower

در هر ستون حروف یکسان نشان دهنده عدم تفاوت معنی‌دار می‌باشد. (CN0 = غلظت صفر میلی‌گرم بر لیتر نانو ذرات کلسیم، CN5 = غلظت ۵ میلی‌گرم بر لیتر نانو ذرات کلسیم، CN10 = غلظت ۱۰ میلی‌گرم بر لیتر نانو ذرات کلسیم، SN0 = غلظت صفر میلی‌گرم بر لیتر نانو ذرات نقره، SN5 = غلظت ۵ میلی‌گرم بر لیتر نانو ذرات نقره، SN10 = غلظت ۱۰ میلی‌گرم بر لیتر نانو ذرات نقره)

CN₀ = zero mg.L⁻¹ calcium nanoparticles, CaN₅ = 5 mg.L⁻¹ calcium nanoparticles, CN₁₀ = 10 mg.L⁻¹ calcium nanoparticles, SN₀ = zero mg.L⁻¹ silver nanoparticles, SN₅ = 5 mg.L⁻¹ silver nanoparticles, and SN₁₀ = 10 mg.L⁻¹ silver nanoparticles

جدول ۴- اثرات تیمارهای نانو ذرات کلسیم و نانو ذرات نقره روی صفات گل رز شاخه بریده رقم 'Classic Cezanne' در روزهای برداشت اول و چهارم
 Table 3- The interaction effects of calcium nanoparticles (CNP) × silver nanoparticles (SNP) treatments on some rose cut flower (Classic Cezanne) characteristics at eighth and twelfth days

زمان نمونه برداری Sampling time	تیمارها Treatments	قطر گل Flower diameter (mm)	وزن تر نسبی Relative weight (% initial Fw)	میزان نسبی محلول جذب نسبه Vase solution uptake (mL.g ⁻¹ Fw.day ⁻¹)		پروتئین کل Total protein (mg. g ⁻¹ Fw)	مالون دی آلدئید Malondialdehyde (μmol. g ⁻¹ Fw)	سوپراکسید دیسموتاز Superoxide dismutase (unit.g ⁻¹ .protein)
				فروزن تازه Fresh	ساده Simple			
روز اول (پس از برداشت) first day after harvesting)	CN ₀ SN ₀	41 ^{bc}	100 ^a	0 ^a	0 ^a	20 ^e	2.16 ^b	21.66 ^e
	CN ₀ SN ₅	40.66 ^c	100 ^a	0 ^a	0 ^a	20 ^e	2.1 ^c	22 ^c
	CN ₀ SN ₁₀	41.33 ^b	100 ^a	0 ^a	0 ^a	20 ^e	2.13 ^c	22 ^c
	CN ₅ SN ₀	41 ^{bc}	100 ^a	0 ^a	0 ^a	19.66 ^d	2.23 ^a	21.66 ^e
	CN ₅ SN ₅	41 ^{bc}	100 ^a	0 ^a	0 ^a	21.66 ^d	2.1 ^c	23.66 ^d
	CN ₅ SN ₁₀	41 ^{bc}	100 ^a	0 ^a	0 ^a	20 ^e	2.1 ^c	24 ^b
	CN ₁₀ SN ₀	41.33 ^b	100 ^a	0 ^a	0 ^a	21 ^d	2.1 ^c	22 ^c
	CN ₁₀ SN ₅	41.33 ^b	100 ^a	0 ^a	0 ^a	23.66 ^b	2.03 ^d	24 ^b
	CN ₁₀ SN ₁₀	42 ^a	100 ^a	0 ^a	0 ^a	24.66 ^a	2 ^d	24.66 ^d
	روز چهارم (پس از برداشت) Fourth day (after harvesting)	CN ₀ SN ₀	53.66 ^{ab}	108.33 ^d	0.63 ^b	12 ^f	15.66 ^d	4.2 ^a
CN ₀ SN ₅		54.66 ^{bc}	110.33 ^{bc}	0.65 ^f	17 ^d	17.33 ^d	3.76 ^b	32.66 ^d
CN ₀ SN ₁₀		54.33 ^{cd}	110 ^c	0.67 ^c	17 ^d	18.33 ^d	3.8 ^b	33.33 ^{cd}
CN ₅ SN ₀		53 ^c	108 ^d	0.61 ^f	17.33 ^d	17.33 ^d	3.66 ^b	28 ^c
CN ₅ SN ₅		54.33 ^{cd}	111 ^b	0.7 ^d	18.33 ^d	18.33 ^d	3.1 ^c	34 ^{bc}
CN ₅ SN ₁₀		54.66 ^{bc}	111 ^b	0.71 ^c	19.33 ^b	19.33 ^b	3 ^c	34.66 ^{ab}
CN ₁₀ SN ₀		53 ^c	109.66 ^c	0.64 ^f	17.33 ^d	17.33 ^d	3.5 ^b	27.66 ^e
CN ₁₀ SN ₅		55.33 ^{ab}	114.33 ^a	0.76 ^b	19.33 ^b	19.33 ^b	3.03 ^c	34.66 ^{ab}
CN ₁₀ SN ₁₀		55.66 ^{ab}	114.66 ^a	0.78 ^a	21.33 ^a	21.33 ^a	2.93 ^d	35 ^a

در هر ستون حروف یکسان نشان دهنده عدم تفاوت معنی دار می باشد. (CN₀)= غلظت صفر میلی گرم بر لیتر نانو ذرات کلسیم، CN₅= غلظت ۵ میلی گرم بر لیتر نانو ذرات کلسیم، CN₁₀= غلظت ۱۰ میلی گرم بر لیتر نانو ذرات کلسیم، SN₀= غلظت ۰ میلی گرم بر لیتر نانو ذرات نقره، SN₅= غلظت ۵ میلی گرم بر لیتر نانو ذرات نقره، SN₁₀= غلظت ۱۰ میلی گرم بر لیتر نانو ذرات نقره

In each column, values with same letter does not have significantly difference with each other. (CN₀) = concentration of zero mg. L⁻¹ calcium nanoparticles, CN₅ = concentration of 5 mg. L⁻¹ calcium nanoparticles, CN₁₀ = concentration of 10 mg. L⁻¹ calcium nanoparticles, SN₀ = Concentration of zero mg. L⁻¹ silver nanoparticles, SN₅ = Concentration of 5 mg. L⁻¹ silver nanoparticles and SN₁₀ = Concentration of 10 mg. L⁻¹ silver nanoparticles

جدول ۵- اثرات تیمارهای نانو ذرات کلسیم و نانو ذرات نقره روی شاخه بریده (رقم Classic Cezanne) در روزهای هشتم و دوازدهم
 Table 3- The effects of calcium nanoparticles (CNP) and silver nanoparticles (SNP) treatments on some rose cut flower flower (Classic Cezanne) characteristics at eighth and twelfth days

زمان نمونه‌برداری Sampling time	تیمارها Treatments	قطر گل Flower diameter (mm)	وزن تر نسبی Relative Fresh weight (% initial Fw)	میزان نسبی محلول جذب شده Vase solution uptake (ml.g ⁻¹ Fw.day ⁻¹)	پروتئین کل Total protein Fw (mg.g ⁻¹)	مالون‌دی‌الدهید Malondialdehyde (μmol.g ⁻¹ Fw)	سوپراکسید دیسموتاز Superoxide dismutase (unit.g ⁻¹ protein)
روز هشتم (پس از برداشت) Eighth day (after harvesting)	CN ₀ SN ₀	49 ^a	96 ^f	0.56 ^f	4 ^b	6.13 ^a	23 ^f
	CN ₀ SN ₅	50.66 ^a	100 ^d	0.62 ^f	7.33 ^b	4.93 ^c	25.66 ^d
	CN ₀ SN ₁₀	51 ^{bc}	101 ^e	0.64 ^f	9.66 ^a	4.6 ^d	26 ^d
	CN ₅ SN ₀	49.33 ^d	95 ^a	0.6 ^b	7 ^a	5.16 ^b	24.33 ^e
	CN ₅ SN ₅	51.33 ^{bc}	101.33 ^c	0.76 ^d	11 ^d	4.36 ^e	28 ^e
	CN ₅ SN ₁₀	51.66 ^b	102.66 ^b	0.78 ^c	13 ^b	4.26 ^f	28.33 ^{bc}
	CN ₁₀ SN ₀	49.66 ^d	98 ^a	0.68 ^c	8 ^f	4.66 ^d	25.33 ^d
	CN ₁₀ SN ₅	55 ^a	104 ^a	0.79 ^b	11.66 ^c	4.2 ^f	29 ^{ab}
	CN ₁₀ SN ₁₀	55 ^a	104.33 ^a	0.84 ^a	14 ^a	3.93 ^g	29.66 ^a
	روز دوازدهم (پس از برداشت) Twelfth day (after harvesting)	CN ₀ SN ₀	47.66 ^e	85.66 ^a	0.5 ^b	4 ^f	7 ^a
CN ₀ SN ₅		50 ^b	93.33 ^d	0.53 ^d	6.66 ^d	5.13 ^c	24.66 ^d
CN ₀ SN ₁₀		49.66 ^b	96.66 ^a	0.54 ^f	8.66 ^d	5 ^f	25.33 ^e
CN ₅ SN ₀		47 ^c	87.33 ^e	0.56 ^e	7 ^c	5.83 ^b	23 ^e
CN ₅ SN ₅		50 ^b	94.66 ^c	0.57 ^d	10 ^e	5.16 ^d	27 ^b
CN ₅ SN ₁₀		50.33 ^b	95.33 ^{bc}	0.68 ^c	11.3 ^{ab}	5.06 ^{ef}	27.66 ^a
CN ₁₀ SN ₀		47.33 ^c	89.33 ^e	0.7 ^b	7.33 ^e	5.3 ^e	23 ^e
CN ₁₀ SN ₅		54 ^a	96 ^{ab}	0.73 ^a	10.66 ^{bc}	5.06 ^{ef}	27.66 ^a
CN ₁₀ SN ₁₀		54.33 ^a	96 ^{ab}	0.73 ^a	12 ^a	4.4 ^g	28 ^g

در هر ستون حروف یکسان نشان دهنده عدم تفاوت معنی دار میباشند. (CN₀) = غلظت صفر میلی گرم بر لیتر نانو ذرات کلسیم، CN₅ = غلظت ۵ میلی گرم بر لیتر نانو ذرات کلسیم، CN₁₀ = غلظت ۱۰ میلی گرم بر لیتر نانو ذرات کلسیم، SN₀ = غلظت صفر میلی گرم بر لیتر نانو ذرات نقره، SN₅ = غلظت ۵ میلی گرم بر لیتر نانو ذرات نقره، SN₁₀ = غلظت ۱۰ میلی گرم بر لیتر نانو ذرات نقره

In each column, values with same letter does not have significantly difference with each other. (CN₀) = concentration of zero mg.L⁻¹ calcium nanoparticles, CN₅ = concentration of 5 mg.L⁻¹ calcium nanoparticles, CN₁₀ = concentration of 10 mg.L⁻¹ calcium nanoparticles, SN₀ = Concentration of zero mg.L⁻¹ silver nanoparticles, SN₅ = Concentration of 5 mg.L⁻¹ silver nanoparticles and SN₁₀ = Concentration of 10 mg.L⁻¹ silver nanoparticles

اثر تیمارهای آزمایش بر قطر گل‌های بریده رز در پس از برداشت

در روز اول نمونه برداری گل‌های تیمار شده با ۱۰ میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات کلسیم همراه با ۱۰ میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات نقره نسبت به شاهد (غلظت صفر میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات کلسیم همراه با غلظت صفر میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات نقره) یک میلی‌متر اختلاف داشت و در روز چهارم، هشتم و دوازدهم نمونه برداری به ترتیب ۲، ۶ و ۷ میلی‌متر اختلاف مشاهده شد که این اختلاف ایجاد شده می‌تواند به علت کاهش کیفیت و پژمردگی گلبرگ‌ها در نمونه‌های شاهد نسبت به نمونه‌های تیمار شده باشد. به طور کلی در صفت قطر گل با گذشت زمان قطر گل افزایش داشت، اما پس از روز چهارم قطر گل‌ها کاهش یافت. بیشترین قطر گل در روز چهارم، هشتم و دوازدهم به ترتیب ۵۵/۶۶، ۵۵ و ۵۴/۳۳ میلی‌متر، برای تیمار با غلظت ۱۰ میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات کلسیم همراه با ۱۰ میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات نقره مشاهده شد (جدول ۴ و ۵). در صفت قطر گل حفظ تورژسانس گل بسیار مهم است. تیمار نانو ذرات کلسیم بر گل ژیرا ابتدا افزایش و سپس کاهش یافت و به طور کلی گل‌های تیمار شده توانایی بیشتری در حفظ تورژسانس خود داشتند (García-González *et al.*, 2022). کاربرد هم‌زمان سولفات کلسیم و پلی‌آمین روی گل‌های رز شاخه بریده باعث افزایش پارامترهایی از جمله ارتفاع ساقه، طول و قطر گل، وزن تازه ساقه و عمر گلجای گردید (Hosseini, Farahi and Aboutalebi Jahroomi, 2018) که نتایج این تحقیقات با مشاهدات حاصل از تیمارهای مورد استفاده در این آزمایش مطابقت دارد. گزارش شده است محلول محافظ حاوی ۲ میلی‌گرم بر لیتر نانو ذرات نقره موجب افزایش طول عمر گل شاخه بریده، قطر گل و درصد شکوفایی در گل رز گردید (Mohammadi, Ostad Kalayeh *et al.*, 2011).

وزن تر نسبی شاخه گل‌ها و میزان نسبی محلول جذب شده

در بررسی روند مقایسه‌ای گل‌های تیمار شده با ۱۰ میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات کلسیم همراه با ۱۰ میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات نقره نسبت به شاهد (غلظت صفر میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات کلسیم همراه با غلظت صفر میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات نقره) در روز اول نمونه برداری اختلافی وجود نداشت و در روزهای چهارم، هشتم و دوازدهم به ترتیب ۶/۳۳ و ۱۰/۳۴ درصد اختلاف مشاهده شد. به طور کلی در صفت وزن تر نسبی شاخه گل‌ها با گذشت زمان وزن گل‌ها کاهش یافت و این در حالی بود که گل‌های تیمار شده با نانو ذرات کلسیم با غلظت ۱۰ میلی‌گرم در لیتر کاهش وزن کمتری داشتند. بیشترین میزان وزن تر نسبی شاخه گل‌ها در روز چهارم و در غلظت ۱۰ میلی-

گرم در لیتر نانو ذرات کلسیم همراه با تیمار پس از برداشت نانو ذرات نقره به غلظت ۱۰ میلی‌گرم در لیتر بود و پس از آن تیمار ۱۰ میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات کلسیم و تیمار ۵ میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات نقره بود که تفاوت معنی‌داری با هم نداشتند. پس از روز چهارم شاهد روند کاهشی در صفت وزن تر شاخه بودیم به طوری که کمترین میزان وزن تر شاخه در روز دوازدهم تیمار شاهد (تیمار صفر میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات کلسیم و تیمار صفر میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات نقره) مشاهده گردید (جدول ۴ و ۵).

نتایج این تحقیق نشان داد در صفت میزان محلول جذب شده در روز اول نمونه برداری اختلاف معنی‌داری مشاهده نشد و در نمونه برداری روز چهارم، هشتم و دوازدهم گل‌های تیمار شده با ۱۰ میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات کلسیم همراه با ۱۰ میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات نقره نسبت به شاهد (غلظت صفر میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات کلسیم همراه با غلظت صفر میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات نقره) ۰/۲۸ و ۰/۲۳ میلی‌لیتر در روز محلول بیشتر جذب شده است که باعث حفظ تورژسانس سلول‌ها نمونه تیمار شده نسبت به شاهد شد. به طور کلی در این صفت ابتدا افزایش میزان جذب مواد مشاهده شد و پس از روز هشتم میزان جذب محلول کاهش یافت. بیشترین میزان جذب مواد محلول در روز هشتم و تیمار ۱۰ میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات کلسیم همراه با تیمار پس از برداشت نانو ذرات نقره به غلظت ۱۰ میلی‌گرم مشاهده شد. در روز دوازدهم کمترین میزان جذب مواد محلول متعلق به تیمار شاهد (۰/۵ میلی‌لیتر در روز) و بیشتر آن متعلق به تیمار ۱۰ میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات کلسیم همراه با تیمار پس از برداشت نانو ذرات نقره به غلظت ۱۰ میلی‌گرم در لیتر (۰/۷۳ میلی‌لیتر در روز) بود (جدول ۴ و ۵). کاهش وزن به دلیل جذب کمتر آب در گیاه (Rani and Singh, 2014) خم شدن ساقه و کاهش وزن یک شاخص مهم در کیفیت پس از برداشت گل‌های شاخه بریده است (Saeed *et al.*, 2016). تعرق همراه با جذب آب پس از قطع گل افزایش می‌یابد از این رو، اگر جذب آب کافی نباشد یا به اندازه مورد نیاز گل شاخه بریده نباشد، ساقه‌های گل بریده آب خود را از دست می‌دهند و باعث کم‌آبی و از بین رفتن تورژسانس در تمام بافت‌ها می‌شود (Perik *et al.*, 2014). هر چقدر میزان جذب مواد محلول بیشتر باشد میزان عمر گلجای در گل‌های شاخه بریده بیشتر است (Abd-El-Hady, 2020).

تیمارهای حاوی کلسیم باعث افزایش جذب در محلول جذب شده می‌گردند (Combrink, 2017). در تیمارهایی که حاوی میزان بیشتری نانو ذرات کلسیم هستند میزان بیشتر جذب محلول گزارش شده است (Moallaye-Mazraei *et al.*, 2020) توانایی نگه‌داری شکل گل و از دست ندادن آب در پس از برداشت بسیار حائز اهمیت

نانو ذرات نقره) مشاهده شد (جدول ۴ و ۵).

نتایج این تحقیق نشان داد در صفت میزان پروتئین کل در نمونه برداری روز اول، چهارم، هشتم و دوازدهم گل‌های تیمار شده با ۱۰ میلی گرم در لیتر نانو ذرات کلسیم همراه با ۱۰ میلی گرم در لیتر نانو ذرات نقره نسبت به شاهد (غلظت صفر میلی گرم در لیتر نانو ذرات کلسیم همراه با غلظت صفر میلی گرم در لیتر نانو ذرات نقره) به ترتیب ۰/۱۶، ۱/۲۷، ۲/۲ و ۲/۶ میکرو مول در گرم ماده تازه اختلاف نشان داد. به طور کلی نتایج تاثیر تیمارهای این آزمایش بر میزان مالون دی‌آلدئید نشان داد که با گذشت زمان میزان آن افزایش یافت و بیشترین میزان (۷ میکرو مول در گرم ماده تازه) آن در روز ۱۲ام در تیمار شاهد و کمترین میزان (۴/۴ میکرو مول در گرم ماده تازه) آن در تیمار نانو ذرات کلسیم به غلظت ۱۰ میلی گرم در لیتر همراه با تیمار پس از برداشت نقره به غلظت ۱۰ میلی گرم در لیتر مشاهده شد. نتایج این تحقیق نشان داد، میزان پروتئین کل در نمونه برداری روز اول، چهارم، هشتم و دوازدهم گل‌های تیمار شده با ۱۰ میلی گرم در لیتر نانو ذرات کلسیم همراه با ۱۰ میلی گرم در لیتر نانو ذرات نقره نسبت به شاهد (غلظت صفر میلی گرم در لیتر نانو ذرات کلسیم همراه با غلظت صفر میلی گرم در لیتر نانو ذرات نقره) به ترتیب ۳، ۷، ۶/۶۶ و ۵ میکرومول در گرم ماده تازه در دقیقه، اختلاف وجود داشت. به طور کلی در صفت آنزیم سوپراکسید دیسموتاز ابتدا افزایش و سپس کاهش فعالیت این آنزیم مشاهده شد. بیشترین میزان (unit.g^{-1} protein^۱ ۳۵) این صفت در تیمار نانو ذرات کلسیم به غلظت ۱۰ میلی گرم در لیتر همراه با تیمار پس از برداشت نقره به غلظت ۱۰ میلی گرم در لیتر در روز چهارم مشاهده شد و در روز دوازدهم نمونه برداری پس از برداشت بیشترین میزان (unit.g^{-1} protein^۱ ۲۸) صفت آنزیم سوپراکسید دیسموتاز در تیمار نانو ذرات کلسیم به غلظت ۱۰ میلی گرم در لیتر همراه با تیمار پس از برداشت نقره به غلظت ۱۰ میلی گرم در لیتر اثر بخش‌ترین تیمار مورد بررسی بود (جدول ۴ و ۵). گونه‌های فعال اکسیژن باعث پراکسیداسیون لیپیدهای غشا شده که این مهم باعث افزایش نشت یونی و همچنین میزان مالون دی‌آلدئید و سایر آنزیم‌های دخیل می‌گردد. میزان مالون دی‌آلدئید به عنوان محصول نهایی اکسیداسیون نشان‌دهنده تخریب و افزایش نفوذپذیری غشای سلول‌ها است. کلسیم در مسیر سیگنال‌دهی عمل می‌کند تا با کاهش رادیکال‌های آزاد و پیری گل، فعالیت آنزیم‌های آنتی‌اکسیدانی اصلی را القا کند. این مهم همچنین اجازه می‌دهد تا باعث حفظ غشاء و دیواره سلولی گردد و عمر پس از برداشت گل‌های شاخه بریده را افزایش دهد (Rani and Singh, 2014) برخی از تحقیقات نشان داده است که یون کلسیم (Ca^{2+})، اکسید نیتریک مسئول فرآیند سیگنال‌دهی بیان مولکول‌های مربوط به دفاع گیاه مانند فنل، آنتی‌اکسیدان و آنزیم‌ها می‌باشند (Ma et al., 2012). گیاهانی که با تیمارهای کلسیمی تیمار شده‌اند به‌طور قابل توجهی از

می‌باشد (Mohamed et al., 2018). با شروع مراحل پیری در گل‌های شاخه بریده توانایی جذب در آن‌ها کاهش می‌یابد و وزن آن‌ها شروع به کاهش می‌نماید (Reid and Jiang, 2012). از طرف دیگر نانو ذرات نقره نه تنها باکتری‌های در حال رشد در محلول گل‌دان را از بین می‌برند، بلکه از طریق بافت‌های آوندی وارد ساقه گل‌های شاخه بریده می‌شوند و از تجمع باکتری‌ها در انتهای بریده شده جلوگیری می‌کنند (Naing and Kim, 2020). تیمار با نانو ذرات نقره در گل‌رز شاخه بریده و میخک با محدود کردن رشد باکتری، سرعت تعرق و هدایت روزنه، نرخ جذب آب و وزن تازه را افزایش می‌دهد. گل‌های رز تیمار شده با نانو ذرات نقره دارای آوند چوبی با انتهای باز بوده‌اند و این درحالی است که انتهای بریده شده ساقه رز تیمار شده با آب مقطر به دلیل وجود میکروارگانیسم‌ها مسدود شده‌اند (Amin, 2017). همچنین تیمار نانو ذرات نقره با غلظت ۵ میلی گرم در لیتر محلول گل‌دانی باعث سرکوب تولید اتیلن می‌گردد (Koochkan et al., 2014). اضافه کردن نانو ذرات نقره به محلول گل‌دانی گل‌رز شاخه بریده باعث جلوگیری از انسداد انتهای ساقه به دلیل رشد باکتری می‌گردد (Li et al., 2017). اضافه کردن نانو ذرات نقره به ترتیب به محلول گل‌دانی باعث افزایش عمر گل تا ۸ روز در گیاه گاردانیا شد. (Shafiee masoule, 2018)، همچنین اضافه کردن ۵۰ میلی گرم در لیتر نانو ذرات نقره در محلول نگهدارنده گل لیوم باعث حفظ سبزی گل و تداوم در جذب آب گردید (Vinodh et al., 2013). همانطور که نتایج نشان داد نانو ذرات کلسیم همراه با نانو ذرات نقره باعث بهبود در صفت وزن تر نسبی شاخه گل‌ها و صفت میزان نسبی محلول جذب شده می‌گردند.

پروتئین کل، مالون‌دی‌آلدئید و آنزیم سوپراکسید دیسموتاز

نتایج این تحقیق نشان داد در صفت میزان پروتئین کل در نمونه برداری روز اول، چهارم، هشتم و دوازدهم گل‌های تیمار شده با ۱۰ میلی گرم در لیتر نانو ذرات کلسیم همراه با ۱۰ میلی گرم در لیتر نانو ذرات نقره نسبت به شاهد (غلظت صفر میلی گرم در لیتر نانو ذرات کلسیم همراه با غلظت صفر میلی گرم در لیتر نانو ذرات نقره) به ترتیب ۴/۶۶، ۹/۳۳، ۱۰ و ۸ میلی گرم در گرم ماده تازه، اختلاف نشان داد. به طور کلی میزان پروتئین کل با گذشت زمان در تمام تیمارهای مورد بررسی کاهش یافت. بیشترین میزان پروتئین (unit.g^{-1} protein^۱ ۲۴/۶۶) میلی گرم در گرم ماده تازه) در روز اول و در تیمار نانو ذرات کلسیم به غلظت ۱۰ میلی گرم در لیتر همراه با تیمار پس از برداشت نقره به غلظت ۱۰ میلی گرم در لیتر مشاهده شد و کمترین میزان (۴ میلی گرم در گرم ماده تازه) آن در روز هشتم و ۱۲ام در تیمار شاهد (غلظت صفر میلی گرم در لیتر نانو ذرات کلسیم همراه با غلظت صفر میلی گرم در لیتر

میزان تنفس و محتوای مالون دی آلدئید را در زردآلوه‌های سردخانه‌ای کاهش داد (Wu *et al.*, 2015). تیمار گل‌های آلسترومریا با نانو ذرات نقره باعث حفظ کلروفیل و کاهش پراکسیداسیون لیپیدی، افزایش فعالیت سوپراکسید دیسموتاز برای جلوگیری از استرس اکسیداتیو می‌گردد (Langroudi *et al.*, 2019) که با نتایج این تحقیق هم راستا می‌باشد.

نتیجه‌گیری

در پژوهش حاضر تأثیر نانو ذرات کلسیم و نانو ذرات نقره بر کیفیت و عمر پس از برداشت گل رز شاخه بریده رقم سزن مورد بررسی قرار گرفت، با توجه به نتایج به دست آمده از تحقیق حاضر، می‌توان نتیجه گرفت که استفاده از نانوذرات کلسیم با نانوذرات نقره در مقایسه با تیمار شاهد بر اکثر صفات تأثیر بسزایی داشته است. استفاده از نانو ذرات کلسیم با نانو ذرات نقره با افزایش جذب آب و در نتیجه افزایش وزن تازه نسبی، شرایط عمر گل‌دان را بهبود می‌بخشد. به‌طور کلی تیمار با غلظت ۱۰ میلی‌گرم در لیتر نانو ذرات کلسیم و نانو ذرات نقره در بیشتر صفات اثر بخش‌تر بود.

سیستم ایمنی فعال‌تری برخوردار هستند و آنزیم‌های دخیل در سیستم ایمنی گیاه تیمار شده بیشتر از سایر گیاهان می‌باشد (Tejeswini *et al.*, 2014; Chandra *et al.*, 2014). کاربرد تیمارهای حاوی کلسیم بر میوه‌های گوجه‌فرنگی منجر به افزایش محتوای کلسیم گردید و از تخریب لیپید غشایی محافظت نمود که آن مسئول پراکسیداسیون اسیدهای چرب غیراشباع چندگانه است (Chéour *et al.*, 2015). همچنین کاربرد کلسیم در میوه‌های گوجه‌فرنگی باعث افزایش تعداد آنزیم‌های مرتبط با دفاع مانند پراکسیداز، پلی فنل اکسیداز، فنیل آلانین آمونیلایز، گردید که این مهم همزمان با افزایش تولید آنزیم‌های آنتی‌اکسیدانی مانند کاتالاز بود. افزایش، پراکسیداز و پلی فنل اکسیداز در تقویت دیواره سلولی با تجمع لیگنین نقش مهمی دارد و این مهم منجر به محافظت در برابر عوامل بیماری‌زای مهاجم مختلف می‌شود (Chandra *et al.*, 2015).

تیمار همزمان نانو ذرات کلسیم و آسکوربیک اسید باعث کاهش تغییر رنگ بافت در میوه انبه گردیده است (Lo'ay and Ameer, 2019). مالون دی آلدئید یکی از محصولات نهایی اکسیداسیون لیپیدهای غشایی است و یک شاخص حیاتی برای آسیب غشا است (Yan and Chen, 2019). همچنین کلسیم و کلر دی‌اکسید (ClO₂)

منابع

1. Abdolmaleki, M., Khosh-Khui, M., Eshghi, S., & Ramezani, A. (2015). Improvement in vase life of cut rose cv. 'Dolce Vita' by preharvest foliar application of calcium chloride and salicylic acid. *International Journal of Horticultural Science and Technology*, 21(1), 55-66. <https://doi.org/10.22059/ijhst.2015.54264>
2. Abd-El-Hady, W.M.F. (2020). Effect of potassium nitrate and adenosine triphosphate on pre-and post-harvest gerbera (*Gerbera jamesonii* L.). *Scientific Journal of Flowers and Ornamental Plants*, 7(3), 337-348. <https://dx.doi.org/10.21608/sjfp.2020.114574>
3. Amin, A.O. (2017). Influence of Nanosilver and stevia extract on cut anthurium inflorescence. *MiddleEast Journal of Applied Sciences*, 7(2), 299-313.
4. Bagheri, H., Ladan Moghadam, A., Danaee, E., & Abdossi, V. (2021). Morphophysiological and phytochemical changes of *Mentha piperita* using calcium, potassium, iron and manganese nano-fertilizers. *European Journal of Horticultural Science*, 86(4), 419-430. <https://doi.org/10.17660/eJHS.2021/86.4.10>
5. Bradford, M.M. (1976). A rapid and sensitive method for the quantitation of microgram quantities of protein utilizing the principle of protein-dye binding. *Analytical Biochemistry*, 72, 248-254. [https://doi.org/10.1016/0003-2697\(76\)90527-3](https://doi.org/10.1016/0003-2697(76)90527-3)
6. Chandra, S., Chakraborty, N., Dasgupta, A., Sarkar, J., Panda, K., & Acharya, K. (2015). Chitosan nanoparticles: A positive modulator of innate immune responses in plants. *Scientific Reports*, 5, 15195. <https://doi.org/10.1038/srep15195>
7. Chandra, S., Chakraborty, N., Chakraborty, A., Rai, R., Bera, B., & Acharya, K. (2014). Induction of defense response against blister blight by calcium chloride in tea. *Archives of Phytopathology and Plant Protection*, 47, 2400-2409. <https://doi.org/10.1080/03235408.2014.880555>
8. Chéour, F., & Souiden, Y. (2015). Calcium delays the postharvest ripening and related membrane-lipid changes of tomato. *Journal of Nutrition and Food Sciences*, 5, 393.
9. Chamani, E., Khalighi, A., Joyce, D., Irving, D., Zamani, Z., Mostoufi, Y., Kafi, M., & Falavarjani, M. (2005). Effects of silver thiosulfate and 1-methylcyclopropene on physicochemical characteristics of 'First Red' rose cut flowers. *Iranian Journal of Horticultural Science and Technology*, 6(3), 159-170. (In Persian)
10. Combrink, N.J. (2017). Calcium improves gerbera (*Gerbera hybrida*) vase life. *South African Journal of Plant and Soil*, 35, 235-236. <https://doi.org/10.1080/02571862.2017.1354089>
11. García-González, A., De Abril Alexandra Soriano-Melgar, L., María Luisa Cid-López Yakeline Cortez-Mazatán, G., Mendoza-Mendoza, E., Alonso Valdez-Aguilar, L., & Darío Peralta-Rodríguez, R. (2022). Effects of calcium

- oxide nanoparticles on vase life of gerbera cut flowers. *Scientia Horticulturae*, 291(3), 110532. <https://doi.org/10.1016/j.scienta.2021.110532>
12. Ghadimian, S., & Danaei, E. (2020). Influences of ascorbic acid and salicylic acid on vase life of cut flowers rose (*Rosa hybrida* cv. Black magic). *Alkhas*, 2(1), 1-6. <http://dx.doi.org/10.29252/alkhass.2.1.1>
 13. Ghidan, A. Y., & Antary, T.M.A. (2019). *Applications of Nanotechnology in Agriculture*. In M. Stoytcheva, and R. Zlatev (Eds.), *Applications of Nanobiotechnology*. *IntechOpen*.
 14. Giannopolitis, C.N., & Ries, S.K. (1977). Superoxide dismutases: I. Occurrence in higher plants. *Plant Physiology*, 59(2), 309–314.
 15. Handa, A.K., & Mattoo, A.K. (2010). Differential and functional interactions emphasize the multiple roles of polyamines in plants. *Plant Physiology and Biochemistry*, 48, 540–546. <https://doi.org/10.1016/j.plaphy.2010.02.009>
 16. Hajizadeh, H.S. (2016). The study of freesia (*Freesia* spp.) cut flowers quality in relation with nano silver in preservative solutions. *Acta Horticulturae*, 1131, 1-10. <https://doi.org/10.17660/ActaHortic.2016.1131.1>
 17. Halevy, A.H., Torre, S., Borochoy, A., Porat, R., Philosoph-Hadas, S., Meir, S., & Fridman, H. (2001). Calcium in regulation of postharvest life of flowers. *Acta Horticulturae*, 543, 345-351. <https://doi.org/10.17660/ActaHortic.2001.543.42>
 18. Hepler, P.K. (2005). Calcium: A central regulator of plant growth and development. *The Plant Cell*, 17, 2142-2155. <https://doi.org/10.1105/tpc.105.032508>
 19. He, Y., Qian, L., Liu, X., Hu, R., Huang, M., Liu, Y., Chen, G., Losic, D., & Zhu, H. (2018). Graphene oxide as an antimicrobial agent can extend the vase life of cut flowers. *Nano Research*, 11(11), 6010-6022. <https://doi.org/10.1007/s12274-018-2115-8>
 20. He, S., Joyce, D.C., Irving, D.E., & Faragher, J.D. (2012). Stem end blockage in cut Grevillea ‘Crimson Yullo’ inflorescences. *Postharvest Biology and Technology*, 41, 78–84. <https://doi.org/10.1016/j.postharvbio.2006.03.002>
 21. Hosseini Farahi, M., & Aboutalebi Jahromi, A. (2018). Effect of pre-harvest foliar application of polyamines and calcium sulfate on vegetative characteristics and mineral nutrient uptake in *Rosa hybrida*. *Journal of Ornamental Plants*, 8(4), 241-253.
 22. Kazaz, S., Dogan, E., Kilic, T., Sahin, E.G.E., & Seyhan, S. (2019). Influence of holding solutions on vase life of cut hydrangea flowers (*Hydrangea macrophylla* Thunb.). *Fresenius Environmental Bulletin*, 28(4), 3554-3559.
 23. Kiafar, H., Mousavi, M., Ebadi, A., Moallemi, N., & Fattahi Moghadam, M. (2020). Effect of Ca nanoparticles on peach cultivars (Valad Abadi and Alberta). *Journal of Agricultural Engineering Soil Science and Agricultural Mechanization, (Scientific Journal of Agriculture)*, 43(1), 1-14. (In Persian with English abstract). <https://doi.org/10.22055/agen.2020.28205.1476>
 24. Koohkan, F., Ahmadi, N., & Ahmadi, S.J. (2014). Improving vase life of carnation cut flowers by silver nanoparticles acting as anti-ethylene agent. *Journal of Applied Horticulture*, 16(3): 210-214.
 25. Langroudi, M.E., Hashemabadi, D., Kalatejari, S., & Asadpour, L. (2019). Effect of silver nanoparticles, spermine, salicylic acid and essential oils on vase life of alstroemeria. *Journal of Neotropical Agriculture*, 6(2), 100–108.
 26. Leus, L., Van Laere, K., De Riek, J., Huylenbroeck, V. J.R., & Huylenbroeck, V.J. (2018). *Ornamental Crops, Hand book of Plant Breeding*. Berlin: Springer, 719-767. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-90698-0>
 27. Li, H., Li, H., Liu, J., Luo, Zh., Joyce, D., & He, Sh. (2017). Nano-silver treatments reduced bacterial colonization and biofilm formation at the stem-ends of cut gladiolus ‘Eerde’ spikes. *Postharvest Biology Technology*, 123, 102–111. <https://doi.org/10.1016/j.postharvbio.2016.08.014>
 28. Lichanporn, I., Nantachai, N., & Tunganurat, P. (2019). Effect of calcium carbonate-nanoparticles-longkong peel extracts coating on quality browning of longkong fruit. *EasyChair*, 964. <https://doi.org/10.29007/xrj9>
 29. Liu, J., Zhang, Z., Li, H., Lin, X., Lin, S., Joyce, D.C., & He, S. (2018). Alleviation of effects of exogenous ethylene on cut ‘Master’ carnation flowers with nano-silver and silver thiosulfate. *Postharvest Biology and Technology*, 143, 86-91. <https://doi.org/10.1016/j.postharvbio.2018.04.017>
 30. Lin, X., Li, H., Lin, S., Xu, M., Liu, J., Li, Y., & He, S. (2019). Improving the postharvest performance of cut spray ‘Prince’ carnations by vase treatments with nano-silver and sucrose. *The Journal of Horticultural Science and Biotechnology*, 94(4), 513-521. <https://doi.org/10.1080/14620316.2019.1572461>
 31. Lo’ay, A.A., & Ameer, N.N. (2019). Performance of calcium nanoparticles blending with ascorbic acid and alleviation internal browning of ‘Hindi Be-Sennara’ mango fruit at a low temperature. *Scientia Horticulturae*, 254, 199–207. <https://doi.org/10.1016/j.scienta.2019.05.006>
 32. Ma, F., Lu, R., Liu, H., Shi, B., Zhang, J., Tan, M., & Jiang, M. (2012). Nitric oxide-activated calcium/calmodulin-dependent protein kinase regulates the abscisic acid-induced antioxidant defense in maize. *Journal of Experimental Botany*, 63, 4835–4847. <https://doi.org/10.1093%2Fjxb%2F63%2F16>
 33. Moallaye-Mazraei, S., Chehrizi, M., & Khaleghi, E. (2020). The effect of calcium nano-chelate on morphological, physiological, biochemical characteristics and vase life of three cultivars of gerbera under hydroponic system. *Plant Productions*, 43(1), 53–66. <https://doi.org/10.22055/ppd.2019.25085.1574>

34. Mohamed, A.D.T., Khenizy, S.A.M., Helme, S.S., & El Sayed, H.A. (2018). Improving the quality of gerbera flowers after harvesting. *The Middle East Journal*, 7(3), 915–931.
35. Mohammadi Ostad Kalayeh, S., Mostofi, Y., & Basirat, M. (2011). Study on some chemical compounds on the vase life of two cultivars of cut roses. *Journal of Ornamental and Horticultural Plants*, 1(2), 123–128.
36. Naing, A.H., & Kim, C.K. (2020). Application of nano-silver particles to control the postharvest biology of cut flowers: A review. *Scientia Horticulturae*, 270, 109463. <https://doi.org/10.1016/j.scienta.2020.109463>
37. Nikbakht, A., Kafi, M., Babalar, M., Xia, Y.P., Luo, A., & Etemadi, N. (2008). Effect of humic acid on plant growth, nutrient uptake, and postharvest life of gerbera. *Journal of Plant Nutrition*, 31(12), 2155–2167. <https://doi.org/10.1080/01904160802462819>
38. Perik, R.R.J., Raz'ee, D., Ferrante, A., & van Doorn, W.G. (2014). Stem bending in cut *Gerbera jamesonii* flowers: effects of a pulse treatment with sucrose and calcium ions. *Postharvest Biology and Technology*, 98, 7–13. <https://doi.org/10.1016/j.postharvbio.2014.06.008>
39. Ranjbar, S., Ramezani, A., & Rahemi, M. (2019). Nano-calcium and its potential to improve 'Red Delicious' apple fruit characteristics. *Horticulture, Environment, and Biotechnology*, 61(1), 23–30. <https://doi.org/10.1007/s13580-019-00168-y>
40. Rani, P., & Singh, N. (2014). Senescence and postharvest studies of cut flowers: a critical review. *Pertanika Journal of Tropical Agricultural Science*, 37(2), 159–201.
41. Reid, M.S., & Jiang C.Z. (2012). Postharvest biology and technology of cut flowers and potted plants. *Horticultural Reviews*, 40, 1–54. <https://doi.org/10.1002/9781118351871.ch1>
42. Samadzadeh, H., & Kamiab, F. (2017). Effects of silver and calcium nanoparticles on vase life and some physiological traits of Konst Coco Alstroemeria cut flower. *Journal of Science and Technology of Greenhouse Culture*, 8, 75–89.
43. Saeed, T., Hassan, I., Abbasi, N.A., & Jilani, G. (2016). Antioxidative activities and qualitative changes in gladiolus cut flowers in response to salicylic acid application. *Scientia Horticulturae*, 210, 236–241. <https://doi.org/10.1016/j.scienta.2016.07.034>
44. Shafiee-Masouleh, S. (2018). Effects of nano-silver pulsing, calcium sulfate and gibberellin on an antioxidant molecule and vase life of cut gerbera flowers. *Advances in Horticultural Science*, 32(2), 185–192.
45. Skutnik, E., Jędrzejuk, A., Rabiza-Świder, J., Rochala-Wojciechowska, J., Latkowska, M., & Łukaszewska, A. (2020). Nanosilver as a novel biocide for control of senescence in garden cosmos. *Scientific Reports*, 10(1), 1–9. <https://doi.org/10.1038/s41598-020-67098-z>
46. Stewart, R.R., & Bewley, J.D. (1980). Lipid peroxidation associated with accelerated aging of soybean axes. *Plant Physiology*, 65(2), 245–248. <https://doi.org/10.1104/pp.65.2.245>
47. Sudaria, M.A., Uthairatanakij, A., & Nuguyen, H.T. (2017). Postharvest quality effects of different vase life solutions on cut rose (*Rosa hybrida* L.). *International Journal of Agriculture Forestry and Life Sciences*, 1(1), 12–20.
48. Tejeswini, M.G., Sowmya, H.V., Swarnalatha, S.P., & Negi, P.S. (2014). Antifungal activity of essential oils and their combinations in vitro and in vivo conditions. *Archives of Phytopathology and Plant Protection*, 47, 564–570. <https://doi.org/10.1080/03235408.2013.814235>
49. Tran, Q.H., & Le, A.T. (2013). Silver nanoparticles: synthesis, properties, toxicology, applications and perspectives. *Advances in Natural Sciences. Nanoscience and Nanotechnology*, 4(3), 4033001. <https://doi.org/10.1088/2043-6262/4/3/033001>
50. Vinodh, S., Kannan, M., & Jawaharlal, M. (2013). Effect of nanosilver and sucrose on post-harvest quality of cut Asiatic Liliun cv. Tresor. *The Bioscan*, 8(3), 901–90.
51. Yan, A., & Chen, Z. (2019). Impacts of silver nanoparticles on plants: a focus on the phytotoxicity and underlying mechanism. *International Journal of Molecular Sciences*, 20(5), 1003. <https://doi.org/10.3390/ijms20051003>
52. Wu, B., Guo, Q., Wang, G.X., Peng, X.Y., Wang, J.D., & Che, F.B. (2015). Effects of different postharvest treatments on the physiology and quality of 'xiaobai' apricots at room temperature. *Journal of Food Science and Technology*, 52, 2247–2255. <https://doi.org/10.1007%2Fs13197-014-1288-8>